

PREZES
Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

sygn.:
BPIII-023-2(3)/26

Pan
Tomasz Szymański
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na Pana pismo, o nr. DWRMNIE-WRPIFK.0230.8.2026, dotyczące zaopiniowania i zbadania zgodności z obowiązującym prawem rozwiązań zaproponowanych w statucie Komisji niezależnych ekspertów do zbadania zjawiska wykorzystywania seksualnego osób małoletnich w Kościele katolickim w Polsce, uprzejmie przedstawiam stanowisko Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanego dalej „IPN”.

Zgodnie z wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP zasadą legalizmu i praworządności organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

IPN, jako organ państwowy, ma ściśle, ustawowo, uregulowane kompetencje, wśród których znajduje się, między innymi, działalność naukowa, edukacyjna jak i udostępnianie dokumentów ze zbioru archiwalnego.

Statut komisji niezależnych ekspertów do zbadania zjawiska wykorzystywania seksualnego osób małoletnich w Kościele katolickim w Polsce, zwany dalej „statutem”, w art. 5 ust. 1 pkt 2 i art. 10 pkt 3 lit. b, zakłada podejmowanie współpracy przez ww. komisję z IPN w zakresie uzasadnionym realizacją celów komisji, między innymi w dokonywaniu kwerend w archiwum za pomocą archiwistów IPN.

W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2023 r. poz. 102) kwestie udostępniania

zasobu archiwalnego zostały ściśle uregulowane przez ustawodawcę. Ustawa pozwala IPN na udostępnianie dokumentacji zgromadzonej w archiwum w konkretnych wypadkach tj.:

- 1) udostępnianie wnioskodawcy dokumentów jego dotyczących;
- 2) każdemu – udostępnienie do wglądu dokumentów osobowych dotyczących pracownika lub funkcjonariusza organu bezpieczeństwa państwa;
- 3) wykonywania zadań ustawowych;
- 4) prowadzenia badań naukowych;
- 5) publikacji materiału prasowego, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), z upoważnienia redakcji albo wydawcy;
- 6) udostępnianie w ramach procedur lustracyjnych z art. 52a pkt 1 ustawy o IPN;
- 7) udostępnienie publicznego inwentarza archiwalnego.

Każdy rodzaj ww. udostępnienia obwarowany jest ścisłymi przesłankami opisanymi szczegółowo w ustawie, których spełnienie warunkuje możliwość takiego udostępnienia.

Zatem wnioskodawca, składając wniosek o udostępnienie dokumentów znajdujących się w IPN, zobowiązany jest do wykazania spełnienia jednego z ww. warunków i celów udostępnienia akt archiwalnych.

Z upoważnienia
Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej
ZASTĘPCA PREZESA
dr Mateusz Szpytma
/dokument podpisany elektronicznie/

